

Information vid dödsfall och provisorisk dödsboförvaltning

Huvudregeln är att när huvudmannen avlider så upphör ditt ställföreträdarskap automatisk och dödsbodelägare eller den som har dödsboet i sin vård, övertar förvaltningen av den avlidnes egendom till dess att dödsboet avslutas. Vanligen får anhöriga i ett tidigt skede, vetskap om dödsfallet. Beroende på typ av släktskap och relation i övrigt är dock inte fallet alltid så. Som ställföreträdare är det därför viktigt att du meddelar anhöriga samt överförmyndaren att huvudmannen avlidit. Din uppgift är vidare att skyndsamt överlämna obetalda räkningar, eventuella tillhörigheter samt att lämna information eller underlag som i övrigt är av vikt för dödsboets förvaltning och anhöriga. Under vissa omständigheter kan du dock, i egenskap av före detta ställföreträdare för den avlidne, behöva vidta något mer omfattande åtgärder.

Provisorisk dödsboförvaltning – 18 kap. 2 § ärvdabalken

I händelse av att den avlidne inte har några kända anhöriga, eller att anhöriga vägrar att befatta sig med dödsboet, så förvaltas dödsboet provisoriskt av dig. Om du är osäker vem du ska överlämna dödsboet till kan du vända till dödsbohandläggare på socialförvaltningen för att få stöttning i frågan. Ditt ansvar gäller fram till dess att eventuella anhöriga övertar förvaltningen av dödsboet, eller att dödsboet överlämnas till socialförvaltningen i den kommun där den avlidne vistades. Detta gäller oavsett om den avlidne hade tillgångar eller inte och först när vården av dödsboet är överlämnat till någon enligt ovan upphör din del i den provisoriska dödsboförvaltningen.

Vad innebär provisorisk dödsboförvaltning?

Provisorisk dödsboförvaltning ska i huvudsak vara konserverande och den avlidnes egendom ska i möjligaste mån förbli oförändrad tills den egentliga boutredningen kan ta vid. Din uppgift i den provisoriska dödsboförvaltningen påminner till viss del om uppdraget som ställföreträdare på så sätt att det är du som håller i trådarna och styr ärendet i rätt riktning. Dödsboförvaltningen får inte lämnas från din sida förrän du kan säkerställa att vården överlämnats till anhöriga eller socialförvaltningen.

I sammanhanget är det dock viktigt att påpeka att i och med att ditt uppdrag som ställföreträdare har upphört så har du inte längre befogenhet att företräda den avlidne på så sätt som du företrädde din huvudman före dödsfallet. Detta innebär i praktiken att du till exempel inte har tillgång till den avlidnes bankmedel etc. i egenskap av god man eller förvaltare.

Att tänka på vid överlämnande av dödsboförvaltning

1. Anhöriga tar emot förvaltningen av dödsboet

- Kontakta anhöriga för överlämnande. Dokumentera i enkel form vad ni kommer överens om (vad hur och när). Om du är osäker vem du ska överlämna dödsboet till kan du vända till dödsbohandläggare på socialförvaltningen för att få stöttning i frågan.
- Överlämna därefter förvaltningen enligt överenskommelse. Överlämna allt som är av vikt och/eller tillhör dödsboet och anhöriga. Detta inkluderar obetalade räkningar, nycklar, kontokort, tillhörigheter samt övrig information och underlag som tillhör dödsboet m.m.

2. Anhöriga vägrar befatta sig med dödsboet

- Dokumentera dina kontakter med anhöriga till den avlidne.
- Kontakta dödsbohandläggare på socialförvaltningen skyndsamt för överlämnande av dödsboförvaltningen till socialförvaltningen. Informera vem eller vilka anhöriga du varit i kontakt med och deras inställning till övertagande av förvaltningen av dödsboet.

3. Inga kända anhöriga finns

- Enklaste viset att ta reda på om det finns anhöriga som du tidigare inte haft vetskap om är via kontakt med Skatteverket. Kontakta därefter dödsbohandläggare på socialförvaltningen skyndsamt för överlämnande av dödsboförvaltningen till socialförvaltningen. Informera om att du inte har kännedom om anhöriga.

4. Anhöriga är oanträffbara/försvunna

- Kontakta dödsbohandläggare på socialförvaltningen skyndsamt för överlämnande av dödsboförvaltningen till socialförvaltningen. Informera om vilka anhöriga du har kännedom om men inte fått kontakt med.

Att tänka på vid överlämnande av ärendet till socialnämnden

- Agera i bästa mån utifrån den information du får från socialförvaltningen inför överlämnande av den provisoriska dödsboförvaltningen till socialförvaltningen. Överlämna samma typ av underlag som vid överlämnande till anhöriga. Utredningsansvaret ligger på socialförvaltningen och du behöver inte inhämta nytt underlag från banker eller motsvarande.
- Om du har vetskap om särskilt viktiga uppgifter så ska du informera socialförvaltningen om detta. Särskilt viktiga uppgifter kan vara till exempel kännedom om bankfack, testamente, eventuell senaste arbetsplats, försäkringar eller kännedom om andra specifika tillgångar.